

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХIV, БРОЙ 16

СОФИЯ, 1-15 СЕПТЕМВРИ 2013 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com, bg.synpress@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

Архим. Методий (Жерев)

Календарната реформа

Стр. 6-7

ЛИЧНОСТ И ОБЩЕСТВО

Протоерей Андрей Ткачов

Хората, които харесвам

Стр. 4

АМВОН

Ставр. иконом Иван Конгаков
Спасението на гушата

Стр. 3

И РЕЧЕ СТАРЕЦЪТ

Архим. Никодим

В трудното и съббовно време за
Църквата ни

Стр. 1, 3

И рече старецът...

В трудното и съббовно време за Църквата ни

Архим. НИКОДИМ

Годината е 2000-та, а датата 20 януари, един ден преди празника на св. Максим Исповедник – страдалника за православната вяра и учение.

В голямата зала на Софийската св. митрополия се провежда Национална свещенческа конференция. Единствена точка от дневния ред е: *вероломно отношение на тогавашното правителство срещу Св. Синод и цялата БПЦ* – нещо невиджано дотогава.

Тук е патриарх Максим, сега покойник. Бог да го прости! На първия ред са всички митрополити и епископи. Председателства Неврокопският митрополит Натанаил.

Неочаквано и изненадващо влиза в залата тогавашният просветен министър от синьото правителство. Съвсем нетактично и незащитено достойнството на патриарха, се самонастанява до него. Няма поздрав, изпосрване на благословия и целуване десницата на светия човек. Без да иска думата, категорично заявява, че правителството няма да утвър-

ди сегашния състав на Св. Синод. Защо?! Не пояснява. И едва ли не – митрополитите да си търсят друга работа. Ще има нов състав на Св. Синод, угоден на синята власт.

Повече от смущение обхваща присъстващите. Казаното не е нито според каноните, нито според приетите правила, държавата да не се меси в делата на Църквата. Та нали тя е отделена от държавата и това е записано в Конституцията.

На конференцията мое високопреподобие присъства като архиерейски наместник на Еленска и Дряновска духовни околии, игумен на Дряновския и на още два манастира в Еленската планина, но като че ли и като доайен на всички свещеници.

След това „изхвърляне“ на министъра, някой трябваше да му се противопостави. Бог вдъхнови мен. Разбрах се с очи с председателя и той ми даде думата. С някакво духовно самочуствие поиска благословение и целунах светейшата десница на патриарха. Без условности

се обърнах направо към нашественика богохулник. В това време всички се кръстеха. Първите ми думи бяха: „Кой си ти, че си дошъл да ни плашиш? Ние не се плашим от такива като вас, които съсипват Родината ни България, нейната могъща промишленост от комбинации и заводи, селско стопанство с неговите ТКЗС и ДЗС, от които идваха да се учат от близки и далечни нам страни. По ваша злосторна вина оставихте в нищета милиони хора без хляб и препитание.“

Сега сте си поставили за цел да разрушите Църквата. Няма да стане! Тя стои много здраво с Божията помощ и закрила и под мъдрото ръководство на светейшия ни патриарх и целия състав на Св. Синод. Ето, най-отпред са владците ни. Няма да стане, Църквата ни е много здраво споена и ще си счупите зъбите. А що се отнася до вашето утвърждаване, ние въобще не се нуждаем от него, защото Църквата ни е утвърдена во веки веков от Покръстителю св. цар Борис.

На стр. 3

За изкушението на календара

На 1 септември започна новата календарна църковна година. Но наистина ли е започнала, и по кой календар – по този с новия или по онзи със стария стил? Защо и до днес, след като през 1968 г. БПЦ прие и утвърди календарната реформа, все още този въпрос смущава верните. И въпросът кой са верните? Не са ли тези, които са верни на светата Църква в съчетаването си с нейния живот чрез свято послушание според естествения възходящ ред – първо към семейната, после към Поместната (рогната) църква и оттам, като част от цялото, като жив член на едното Тяло, към едната съборна Църква.

Не е ли послушанието същата добродетел на изпълнението на Заповедите, практическата проява на сърдечното покаяние и смирение, на любовта към отцеа (архиерейство и йерейство) – пък бил той прав или не в конкретиката на дребните и променливи неща. А не е ли безчието проява на вътрешен душевен хаос и липса на сетливост към непреходното и ценното? В реда на тези мисли и на всеобщата криза, заблудяла света, не е ли именно промяната на календара *голямото изпитание на нашето съборно послушание* (възвишената добродетел на Авраама) към архиерейския глас на Църквата и причастността ни към Ней? Не подлага ли съборно всички верни на изкушението на св. ап. Петър във външните на морето, във външните на променливия и отминаващ свят, усмявайки се в святата спасителна Първосвещенческа сила? Не се ли явява именно календарът отръскаващо сито и разделя линия между касещите се верни и верните в личната си „праведност“?

Случайно ли е явлението на голямата бяла линия, разцепена на две небето над Света Гора в дните на промяната на календара? И когато озадачени, монасите потърсели отговор от прозорлив старец какво ще да рече това, той им отговорил: „Не зная. Знам само, че когато църковната камбана бие за

празнична служба, мнозина ще тичат надалеч от Църквата и ще викат: не сега, не сега му е времето!“ (срв. Светогорски геронтикон, монах Мойсей (Светогорец)).

Но само Гърция, България и Румъния са с новия стил! – „Само“, но това „само“ не е ли хилядолетната крепост на Православието – Балканите, сияйното ядро на православната просвета, раз-

рсьнала лъчи из езическата тъма на Стария континент; не е ли тук очертан пътят на свето-Павловата, на свето-Андреевата проповед, на свещители, покръстителни, равноапостолни, мученици и новомъченици? Кой гурме, освен тези балкански страни, може да се одързости да заяви, че съхранява Православието непокътнато от най-древни времена до днес без прекъсване?

Не е ли тук именно родината на крайъгълния камък на Свята Святых на православието учение – исхазма? И това не е само минало, защото благословът на психията не е в шумната демонстрация, а в покаянието, в съзнаването на грешността, във вътрешния глас на вика: „Абба, Отче, помози ми да изпия и тая чаша, и нека ми бъде според гумата (волята) Ти“. И този вик ще е в нас и с нас, докато то има нашия молитвен дом, нашата родна БПЦ и кандилото със светлото миро на приемствеността и апостолска негасне под бури на разделения, разцепления и „възвишените“ идеи на „моята (земна) воля“.

И в този смисъл, не са ли всъщност именно *Балканите Светата Гора на днешния свят*?

За да си отговорим на тези въпроси, нека си припомним постепенно какво е мнението по тях на балканските старци, като започнем с това какво казва за календарната реформа един от стълбовете на Православието у нас във времето на официалния атеизъм – архимандрит Методий (Жерев), Рилски игумен, на когото през тази година отбелязваме 30 години от светлата му кончина.

Анула ХРИСТОВА

ХРОНИКА

България

ПКСХП „Св. Александър Невски“ отбеляза храмов празник

На 30 август ПКСХП „Св. Александър Невски“ чества един от своите храмови празници – Пренасяне честните мощи на св. Александър Невски.

По решение на Св. Синод на БПЦ празничната св. Литургия в този ден бе оглавена от Негово Преосвещенство Тивериополски епископ Тихон, председател на църковното настоятелство на патриаршеската катедрала. В съслужение с него бяха високореподобните архимандрит Теофан и архимандрит Атанасий (Султанов), прот. Антоний Алексиев, председател на храм „Св. Димитър Мироточиви“, и храмовото духовенство. От певческия балкон смесеният хор на катедралата с диригент доц. Димитър Димитров изпълваше храмовото пространство с велелепите на неръкоутворния човешки инструмент – църковната песен и глас.

В празничния ден за своето усърдие при изпълняване на свещенослужение

ните си задължения храмовият дякон Александър Нешев, който в този ден е и именник, бе отличен със званието „прото-дякон“, „за да бъде първостепенен в Христа дякон“. В края на тържествената богослужба еп. Тихон благослови всички присъстващи и сподели радостта си от това, че въпреки делничния ден, мнозина са намерили пътя към храма, за да се помолят в патриаршеската катедрала за преуспяване във вярата и за всички, които се трудят в този

храм. И като се обърна към новия протодякон, му честити църковното отличие с думите: „За мен е чест да изпълня възложено ми поръчение и да отглаголя днес с протодяконската офисия заслужилия свещенослужител Александър Нешев“.

Това събитие е особено радостно не само за храмовото духовенство, но и за цялата Българска църква, тъй като на територията на Софийска епархия това отличие скоро не е било връчвано.

А. ХРИСТОВА

Празникът Полагане честния пояс на св. Богородица, гр. Мелник

На 31 август, когато св. Православна църква възпоменава Полагането на честния пояс на св. Богородица, по стародавна местна традиция християни от близо и далеч се събират в китния и много древен манастир „Св. Богородица Спилеотиса“. Той е известен сред местното население като „Св. Зона“ (от гр., свети пояс) в гр. Мелник. Манастирът е основан от деспот Александър Слав в началото на далечния XIII век, и получава статут на „царски“ манастир през 1220 година. По-късно става метох на Ватопедския манастир в Атон. Разрушаване е три пъти и три пъти е възстановяван. Местното предание разказва, че тук за кратко е пребивавал и честният пояс на св. Богородица, затова в манастира и до днес на празника Полагане честния пояс на св. Богородица се раздават дълги червени конци, символизиращи нейния пояс. Християните ги взимат за благословение на семействата си.

Богослужението в манастира „Св. Богородица Спилеотиса“ бе оглавено от викария на Негово Високореподобие Неврокопски митрополит Натанаил – Негово Преосвещенство Мелнишки епископ Серафим, който съслужи със свещеници от гр. Сандански. На клироса се

минаристи от Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ изпълниха богослужбните песнопения. В края на св. Литургия епископ Серафим разказа на празнуващите историята на древния манастир и преданието за пребиваването в него на честния пояс на светата Майка Божия и им предаде благословението и благопожеланията на Негово Високореподобие

Неврокопски митрополит Натанаил.

След това бе извършена традиционната за този край лития около храма и бе отслужен водосвет. След като водата бе осветена, Негово Преосвещенство епископ Серафим отново поздрави благочестивите християни, дошли на това труднодостъпно място, за да участват молитвено в св. Литургия.

Ангел КАРАДАКОВ

† IN MEMORIAM

Престави се в Господа монахиня Неделя

Русенската св. митрополия с присъствие съобщава, че на 26 август 2013 г. се престави в Господа монахиня Неделя.

Монахиня Неделя (в мире Гицка Стоянова Марчева) е родена на 5 февруари 1927 г. в с. Осенец, Разградско. Постригана е за монахиня на 19 март 1995 г. в манастира „Св. Марина“ – с. Каран Върбовка.

Опелото и погребението на новопреставилата се бяха извършени в Копривецкия манастир „Св. Петка“.

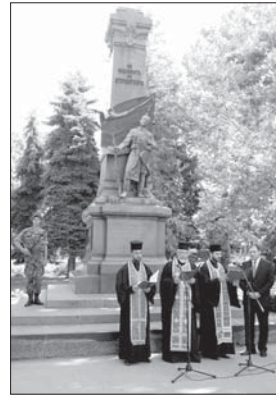
Бог да я прости и всели в селенията на праведните. Вечна да бъде нейната памет!

Молебен по случай Съединението на България беше отслужен в Русе

На 6 септември пред Паметника на падналите в Сръбско-българската война в гр. Русе се извърши честване на 128-годишнината от Съединението на България.

Присъстваха представители на местната и централната власт, депутати, представители на партии и много граждани. Слово произнесе областният управител на Русе Венцислав Калчев.

След това бяха отслужени заупокойна молитва и благодарствен молебен. С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит

рополит Неофит, временно управляващ Русенска епархия, последованието бе извършено от високореподобния архимандрит д-р Виктор в съслужение с прот. Светослав Георгиев и свещ. Милен Цветков. В изпълнението на песнопенията взе участие и секретарят на Русенска св. митрополия г-н Ангел Младенов.

Поднесени бяха венци и цветя от името на институции, партии и консулства. Бесарабски

българи от гр. Измаил (Украйна) изпълниха химна на Република България.

Милен БАКАЛОВ

Рождество Богородично в Ловчанска епархия

За да отслужи св. Литургия във Врачешкия манастир „Св. 40 мъченици“, където се съхранява чудотворна икона на Пресвета Богородица, Ловчанският митрополит Гавриил потегли рано сутринта от престолния град. Със себе си владиката носеше светиня, донесена от гръцкия остров Андрос. Това бе памук, напоен със св. миро от обилно мироточивата икона на св. Богородица, която се намира на този остров. Монасите от Андроския манастир споделили на дядо Гавриил, че иконата спряла да мироточи временно, когато папата бил на посещение в Гърция. Впоследствие, когато той си тръгнал, иконата постепенно започнала отново да източва благоуханно миро.

В утрото на 8 септември, в двора на Врачешкия девически манастир „Св. 40 мъченици“ цари оживление. Камбаните на храма празнично бият и заедно с духовниците, монахините и поклонниците от близо и далеч посрещат Ловчанския митрополит Гавриил, дошъл в манастира, за да оглави службата по случай честното Рождество на Божията Майка.

Ето че започна и чинът на св. Литургия. От този момент всички в храма се потопиха в духовната услада от молитвено общение с Бога в богослужението. В св. Литургия, заедно с митрополит Гавриил, в съслужение участваха ставроф. свещенослужители Кънчо Кабадийски, свещенослужители Емил Якимов и прот. Николай Петров.

Ангелските гласове от хорвете на двата клироса се редуха да отговарят на екстенните на служещите духовници. Песнопения и молитва звучаха в сърцата на вярващите – възвишената естетика на

православното богослужение е неповторима, в умел вид като ли че пред нас се открива Царството небесно. Всичките ни сетива пеят и възхваляват пречистата Дева.

В думите на владиката Гавриил, казани след края на св. Литургия, че този първи голям празник, след началото на новата църковна година, е и символ на духовното раждане на всеки един от нас, откриваме и лично послание. Защото духовното раждане на всеки от нас е свързано с трудовете на благочестие. И животът на св. Богородица е най-добрият пример за плодовете от тези трудове.

Негово Високореподобие след службата веднага отпътува обратно в посока Ловеч, където бе чакан в близкото до града село Сливек. В околностите на селото през Средновековието е издигнал снага манастир, посветен на Божията Майка. Историците приемат, че именно този манастир е дал началото на Троянската св. обител.

Преди по-малко от година ловешкият свещеник свещенослужител Венямин Павлов се зае да възстанови манастирската църква „Рождество Богородично“. И на днешния ден, след повече от 400 години, тук бе отслужен водосвет.

Владиката поздрави с празника всички дошли на това свято място и каза, че ако искаме да живеем по-добре, то промяната към добро трябва да започне от нас самите. Най-добър пример за което можем да открием в живота на най-святата измежду човешките – Пресвета Богородица.

Ловчанска митрополия

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски списъци за ръкоположения на енорийски свещеници и священомонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Сливенска епархия: Димитър Дончев Попов от гр. Стара Загора – за енорийски свещеник;

Ловдвиска епархия: монах Иларион (Георги Нейчев Алексиев), брат на манастира „Св. Възнесение Господне“ от гр. Пещера, обл. Пазарджик – за дякон и йеромонах; Васил Иванов Махалджийски от гр. Ветрен, обл. Пазарджик – за енорийски свещеник.

В трудното и съгубовно време...

От стр. 1

Ти не може да не знаеш това, ако си грамотен“.

Говоря, говоря и все поглеждам в залата. Всички се кръстят. Но седналият отпред Доростоло-Червенски митрополит Неофит изведнъж започна да ръкопляска, после захвана седналите до него и всички, които бяха в залата ръкопляскаха. Това ме вдъхнови да извърля последния си коз... „Вие постоянно лъжете, но най-големите ви лъжци са главният прокурор Иван Татрчев и богохулният разколник Христофор Събев, които твърдят, че светейшият ни патриарх Максим бил утвърждаван от някакви партийни структури. От кои хора? Дайте стенограмите! Но ги няма. Живков заяви: „През мое време двама патриарси бяха избрани, но ние не сме се месили. Те се избираха по своите си, църковните канони“.

Министърът не можа повече да издържи, стана и си замина.

Скъпи чедца, и сега е необходимо да се отстояват позициите на нашата БПЦ и нашата православна вяра от всички ни. Какви са проблемите? Твърде много се отлага всеобщото религиозно обучение да стане задължително в нашите училища. За това подготвени преподаватели има – завършилите богословските факултети. Но се клатушкаме и изпускаме

патриотичното обучение в любов и обич към Бога на малките и затова те като пораснат, не обичат близките си и стават неудобни за обществото. Все още не са малко нуждаещите се от ремонт и възобновяване наши светини – църкви и манастири. Не бива да се отлага и решаването на въпроса за свещеническите заплати, източник на които е само продажбата на свещи. Техният размер е около 2 милиона годишно. Нищо не пречи бюджетът на държавата ни да ги поеме. Необходимо е по-задълбочено религиозно възпитание на народа ни. Да се подбират телевизионните и радиопредавания. СЕМ окончателно да забрани разгулното и развратно „Шоу на Слави Трифонов“, което освен че е безинтересно, но е и против морала на нацията ни. Кой го търпи? Много хора още като го погледнат, настръхват. То бива грозно и безчлвост, лошо възпитание и вкус, но продължава да вирее и вреди и с нищо не възпитана.

Същото изискване се отнася и за многобройните вестници и списания. Някои от тях бълват антирелигиозност и хули срещу Църквата ни.

Много има да вършим ние, различните по възраст архиепископи, свещеници, монаси и монахини, за да оправдаем благословието което Бог ни е дал чрез снизхожданието на Светия Дух, за да бъдем пастири духовни и народни.

Български геронтикон

Старецът архимандрит Никодим

Потомък съм на старията Божковски род. За вярата и народността българска прададо ми Божко е бил заклян от турците само заради това, че не искал да наложи фес и поругал Мохамеда. Внук съм на архим. Никодим Зографски – изумен на Горнооряховската манастир „Св. пророк Илия“. При него съм отраснал. Той ме е възпитавал и учил. На 6 годинки знаех да чета и пея в църковните служения.

Някой горнооряховчани не ме харесваха, че бия манастирската калбана и пея в църква, но когато възмъжах и се изучих, ги поведох да създават своя голям лесопарк. Манастирът остана в средата на парка. За това и редица други обществени прояви съм почетен гражданин на този град, награден съм с орден „Св. Кирил и Методий“, с почетната „Златна звезда“ за изключително обществен труд и др. И докато Господ Бог ме вдъхнови да поема духовния сан, изпълнявах редица все държавни началнически длъжности.

В първи и втори духовен сан (йеродякон и йеромонах, б.р.) ме ръкоположи незабравият дяко владика Иларион. Така станах нетият духовник от моя род, има и една монахиня. Останалите духовни чинове ми присъди дяко владика Григорий Великотърновски.

АМВОН

Спасението на душата

Проповед за Неделя след Въздвижение

„Който иска да спаси душата си, ще я погуби; а който погуби душата си заради Мене и Евангелието, той ще я спаси“ (Марк. 8:35).

Братя и сестри,

Господ Исус предсказал прег Своите ученици и прег народа Своя земен край. Той изяснил, че трябва много да пострада, че ще бъде отхвърлен от книжниците и фарисеите и ще бъде убит, и на третия ден ще възкръсне. Апостолите не могли да приемат това с лекота. Те разсъждавали по човешки и очаквали не такава участ на своя Учител. Не могли да си представят Неговото царство, съпроводено с трудове и жертви. Тогава Спасителят обрисувал живота на Своите последователи. Изяснил им, че никои не може да влезе в Неговото царство, ако не понесе кръста на безкористно служение на другите, кръста на светлата божествена кауза на света, ако предварително не се е отрекъл от себе си, ако не е унищожил в себе си своя егоизъм – демона си. „Който иска да спаси душата си, ще я погуби – казал Той, – а който погуби душата си заради Мене и Евангелието, той ще я спаси“.

Исус Христос мислел не само за физическото съществуване на човека, но и за спасението на неговата душа. Защото за Него душата струва много повече от богатствата на целия свят. Всеки се стреми да постигне нещо в тоя свят, което да засвидетелства духовното му съществуване. Безброй хора се трудят, поставят си високи цели. И всеки разбира, че за да стигне до щастлив завършек, необходимо е всецяло да се отдаде на своята работа. Един художник, отдаден на своето творчество, е така погънат, че забравя насыщните си потреби. Той като че ли умъртвява себе си. Прег него стои голямото дело, а Всичко друго не съществува. Едва след завършека разбира, че съвършенството се заплаща със саможертва. Така поставя и Господ Исус Христос. Той ни приканва да се отречем от себе си. Това не значи, че иска да се откажем от живота или да се оставим на произвола. Предлага ни да се доверим всецяло на Неговото спасително водачество, да живеем по Неговия пример, да не даваме преднина на себелюбието. Иначе непременно ще разстроим живота си, способността да обичаме Бога и тези, които са около нас. Исус Христос не наславя никого, а казва: „Който иска“, но човек трябва ли веднъж – да не се спира прег нищо. Прег него стои една Велика цел – спасението на душата. За нея трябва да жертва, каквото и да се случи.

„Който иска да спаси душата си, ще я погуби“.

Тук има две думи, на които трябва да обърнем внимание: душата – твоята и моята душа, и второ – спасението ѝ. Душата не е нещо материално, което можем да видим и поупаме. Тя се открива по духовен път и не се насича с материални неща. Затова може да се срещнат заможни нещастници: признават, че имат всичко, а душата им е празна. И обратно – бедни хора, които едвам изкарват прехраната си, свидетелстват, че с Бога са богати. Душата е искрица от Божия Дух и се храни с лъчите и топлината, излъчвани от духовния мир. Ето, за тази духовна същност у човека е дошъл Господ Исус Христос и за нея предлага начин за спасение – да изоставим онова, което ни пречи за осъществяването на тая Велика цел.

Спасението се достига по два пътя. От една страна, необходимо е Божието съдействие, от друга – нашето съдействие. Намесата на Бога често идва съвсем ненадейно, скрито, тайнствено. Бог се проявява в часове на големи изпитания или радости. Той чука на сърцето и в него зазвучава небесна мелодия, извисява ни към друго съществуване. В такава случая стигаеме до тревожния въпрос: „Какво да правя?“ – Бог е близко до нас. По-нататък стъпките ни ще се насочат към храма, където се излива Неговата благодат. (Ще приемем светинята, предлагана чрез светите Тайнства. Тогава можем да кажем заедно с апостола: „Вече не аз

живея, а Христос живее в мене“ (Гал. 2:20).

Втората страна на нашето спасение се изгражда за всекиго поотделно и самоинициативно. Христос оприличава спасението ни на Кръст, който всеки от нас трябва да понесе, за да не погине, а да се спаси. Смисълът е съвсем ясен: на всекиго от нас Бог е възложил и задължения, и отговорности, които трябва да изпълним. Може да имаме съвсем малки дарби и възможности, но те трябва да бъдат извъени. Тук вече идва Божият въпрос: *Какво направи ти от дните, които ти подарих?* Въпросът е ясен, никои не ще ни пита: защо не си по-умен, по-даровит, по-здрав, по-весел; а – какво направи ти при условията, в които си поставен и с дарбите, с които си надарен. Щастлив е този, който може да направи венец от цветята, които са около него.

Ако над тебе има облаци и денят ти е тъжен, тогава въпросът не е: защо е облачно и защо скърбиш, а: какво направи ти от този тъжен ден? Сещаш ли се, че той е повод да помислиш, че има хора, заобиколени от мъгли и студове, че душата им чезне в несагоди и негоуми? И дали ставах в такъв момент почувствителен и по-търпелив? Днес насочи силите си да изпълниш задълженията, които ти се налагат. И прег Бога и прег хората, достоен е онзи, който живее честно и жертва Всичко, за да изпълни мисията си и при лоши, и при добри условия.

Ако си болен – това е твоят Кръст. Какво направи ти от твоята болест? Не стана ли отечителен за околните? Не се ли озлоби срещу Всички, не възропта ли против Бога?! Благословена е тая болест, която довежда до съзнание за преходността на живота, до обърщането към Бога и примирението с Всички. Намерил е своето спасение болен, който може да служи за образец и насърчение на здравите. Добре е да можем и в болестта си да кажем заедно с пророк Давид: „Господи, научи ни тъй да бром дните си, че да придобием мъдро сърце!“ (Пс. 89:12). „Господ строга ме наказа, ала на смърт ме не предаде“ (Пс. 117:18).

Но ето че някои зауби и най-близкия си. Но ето и един още по-тежък Кръст и изпитание: свещеник погребал едностивената си дъщеря. Срещнал го наскоро негов познат и подхвърлил: „Ти се молеше всеки ден, а ето какво те сполетя!“ Божият служител отговорил: „Вярно е, приятелю, всеки ден отправях молитви. Винаги съм се молел за три неща: „Господи, да бъде Твоята воля!“ – Тези дни се изпълни тая моя просба. По Божия Воля дъщеря ми се прибра преги мене. Молех се още Бог да ме пази от грехове и да ми помага да изпълнявам съвестно своите пастирски задължения – да помагам на хората за спасението им. – Видях в живота си следите на Божията подкрепа и чакам края на Великото дело, което Той ми е възложил. И още за едно се молах: Бог да ми гаде Своето небесно царство. – Вярвам, че и тая ми молба ще бъде чута“.

Нека онези, които тъжат за покойниците си, следват примера на този свещеник.

Братя и сестри,

Не е необходимо да изброяваме разнородните видове кръстове, които хората носят. Дали това ще е генонощият труд на учения, или тежкият кръст на жената в семейството, или генонощното бгение за запазване на Родината, Всеки има свой жребий и своя задача. Да носим достойно своя кръст и да изпълним живота си с добрини. Това е нашето задължение в живота като вярващи човеци и с това ние можем да спасим душата си.

Господи, тук прег Тебе сме събрани вродушевени души, които сме готови на жертви за Тебе и за своите близки. Но ние чувстваме, че сме слаби да носим своя кръст, на който е написано „любов“. Затова ние сме тук прег Твоя свят олтар на любовта, да изпросим Твоята помощ. Помогни ни и ни спаси! Амин!

Стар. иконом Иван КОНДАКОВ

ЛИЧНОСТ И ОБЩЕСТВО

Харесвам хората, които не се стравят. Те са умни и са воини. Без липосушки и подмладяващи операции, за сметка на това – с мисъл в очите, с вунди, с конкретна професия. Такива хора сигурно не бяха се изплашили и от смъртта. Макар че смъртта е една некансана и капризна дама – тя би могла да изплати койоту си пожелае. Но все едно, ако човек посрещна старост-

Протоиерей Андрей ТКАЧОВ

ХОРАТА, КОИТО ХАРЕСВАМ

(споделя един свещеник)

та си без истерии, то има значи нещо по-дългоко в неговата душа.

Харесвам хората, около които е чисто. Чисто е в дома им, чисто е в прилежностите на дома пространствата, чисто е на работното място им. Щом Господ Бог е дал на човека възможността да стопанисва и да отговаря за малко парче земя, то той е длъжен да възвора и поддържа реда в него. Ако около хората е като в свинарник, значи и вътре в тях също. Мръсотията в мисълта и сърцето в дълбините на съзнанието неизбежно се проявяват чрез купчината празни бутилки, планините от опанкови, локвите разлито и надните се оградиците. Поддръжането на реда в малкото парче земя е манифестация на стремежа към вътрешна чистота или дори проява на тази вече налична вътрешна чистота, дори и да е относителна.

Харесвам хората, които могат да ме изненадат, без да си хвърлят всички козове на масата през първите пет минути от нашето запознанство. Мислиш

си: простичък и до крайност обикновен човек. Да не е безинтересен... А той с времето започва да открива през теб все нови и нови черти от характера си. Просто човекът не се пичи и хваля безмислено. Добри са и хората, които правят разни неща със собствените си ръце и не само не се стравуват от работата, но я и обичат. Работите обикновено са мъгчалчиви. Достойният човек не обича да хваля сицилите си в разговорите. Той знае, че няма нищо по-опустошаващо и обезличаващо душата от безплътното и безпредметно бърборене. Или разговорите, или работата, си мисли той, и точно заради това ми харесва.

Още харесвам тези хора, които по време на разговор не се хвалят и не се оплакват. Значи не са самолюбиви. Значи не са самолюбки. Значи не са чужди човек и да се увлече и разкаже за себе си повече от обичайното, се засрамва и не старее да сменя темата. Този, който не говори постоянно за себе си, той умее да слуша. Умее, защото знае, че на света има и други хора освен него. А другите при походни случаи с удоволствие ще си излят душата пред него, защото чувстват, че не би се подиграли с негошлите с други чутово.

Харесвам тези, които си знаят мярката в алкохол. Не падат под масата, не се превръщат в свини, но и на другите не позволяват това, не

търпят пияни приключения. Такива хора са избирателни относно компанията си и не биха седнали на една маса с който да е. Много харесвам такива хора.

Още харесвам онези, които са прочели много книги. Не защото научат много слезен го извикава, а защото душата им обича книгата. Шом тези хора ми харесват, значи ги има. Не може да ми харесва (на мен или на някой друг) онова, шо го няма в природата. Такива хора има и това е толкова важно, колкото и това, че свят е Бог! Но те не са много, защото губи от цената си и спира да изненада. Ако златото струваше колкото макъл, никой не би го ползвал за украшения или паричен еквивалент. Хората, които харесвам, ги има, макар че биха могли да бъдат и повече. Все пак светът биде трябва да се крепи на нещо – възможно е да се крепи на тях...

Харесвам тъщите, за които зетъветово гаяват с любов. Има погрешна, на които зетъветово ридат за починалите си тъщи повече от родните им дъщери. Не си фантазирам, но казвам, шо се е случвало. Виждах съм и началници, поради чийто почина са страдали стотици подчинени. Виждах съм как страдат, сякаш погребват роднини си баша и в такива моменти съм разбираал онова, за което е имало думи да бъде изказано...

Случвало ми се е да видя много умни и произнавящи очи под офицерска фуражка или работнически каскет. Имало е обаче и ов-

чи поглед и под професорска плешивина. Чинът и званията по въпроса за човешките душевни качества не тряпват никакво роля. Мисля, че тук всички ще сме съгласни. Много харесвам онези, които обичат и хвалят не само онези, които са (смелост, нрав, и т.н.), но са склонни да се учат дори и от врага си и хвалят велики, които го обективно заслужават това. Такъв човек по време на война по-скоро ще отпадне чест на убития си враг, отколкото да уринира на гроба му. И точно на такъв човек Бог ще даде победата заради благородството му.

Има още много такива черти, които със сигурност биха ни се харесали, стига да можем да ги забележим. Но доброто се крие – то живее в тишина и се облича често във second-hand (от втора употреба, б.р.). Всъщност последното не е запълнително – използвам го, за да илюстрирам скромността. Истинското добро е като шедьовър в картинна галерия, където се ползват покривката за защита от слънщето, защото подобно на картините и доброто се поврежда от преките слънчеви лъчи.

Струва ми се, че ако трябва депа да пишат съчинение на тема „Хората, които харесвам“, те ще напишат или някакви банални фрази за теоретическото добро, или някакви безсмислени на „взедна“ съмислица. Сигурно би било добре по едно такова съчинение да поразмислят нравствената проблематика, биха започнали да изкопават от дълбините на подсъзнанието си някакъв ли-

чен фронт, да го анализират да мислят със сърцето си и да изпитват с обтивна гата си ръка по телата лещ хартия някакви грознови букви... Как ли би могъл да бъде виден този велик опит? Как може да се накарат хората да се откъсват от мисълта, че разговарите на нравствени теми са само за в училище? В зряла възраст сякаш вече никой не вярва в нравствеността. На никой не му се иска да говори за нея. А това е голяма грешка. Зредят човек трябва да ронери на нравствени теми и да разсъждава постоянно над тях, тъй като животът се състои изцяло от решаване на нравствени задачи с различна сложност.

Честна дума, ако можех, бих заръчал всички възрастни да напишат съчинение на тема „Какви нравствени качества счита най-много“ или „От отсъствията които страдам аз и моето семейство“. После, биде устрои всенародно обсъждане, награждаване на победителите, нов етап на конкурса – по друга тема от същия профил. Медните биха получили за ефика си сериозен проект, от който да не се срамуват. Това би било едно полезно занятие, повярвайте ми. Някога попадало ли ви е да четете писма от затвора? Това са, почти в пълна си обем, съчинения на нравствената тематика, написани със закъснение. И тези красиви упражнения и разсъждения върху жителски теми едва ли би се наложало да бъдат писани зад болничната тел, ако биха били написани всенародно.

И тъй, внаередиен труд по написването на съчинение по нравствена тема може да се счита за открит. Аз моето вече го написах.

Превод: Анастас ПАНДОВА

Преди четири години ми шл пет, не си спомням добре, при мен дойде един християнин. Каза ми името си – а при мен дойша, защото бил починал духовникът му – мой познат от инфекциозна болница – и веднага добави: „Аз, отче, просто така да си знаеш, съм много добър християнин, скромнен съм и съм спра-вечлив“.

Аз го попитах откъде е стигнал до това заключение, а той ми отговори: „Имам голямо семейство, шеф съм на Първа общинска служба, хоя всяка неделя и в празник на църква, казвам си молитвата сутрин и вечер, давам много милостия, дори спазвам заповедта, дадена ми от Бога, да давам до една десета от заплатата си; посещавам боншите в боншиците, прикованите на легло в домовете им; постя в сряда и петък, и през всички Четирдесетници; използвам се редовно, причаствам се също...“

Всичко това веднага ми нагоних на Фарисей (от притамата за Митаря и Фарисей, б.р.), защото нищо повече от Фарисей той и не каза – а фарисеят всичко бе направил. Чета ми казва, Новия Завет! – а фарисеят знаех Закона Божий. „И много добри, и много, само хубави книги чета, където и да отида, където и да се спира; то било за Антихристия, за страшите електронни карти, за числото шестстотин шестдесет и шест и изгарящото зло; правя строги забележки в името на справедливостта и така извиквам злото. А Евангелието на всички разяснявам – на жена ми, деца ми, на роднините, на поочините ми, на скарвачките ми, на работниците ми, на съседите, на тези, които са на ушадата, набръкване и на всички, всички...“

Не го оставих, разбира се, да проговя, защото разбрах достатъчно, и а в този момент Бог ме просветли, выпречи ми със грешен човек, изгрешен и окаян, и му казах следното: „Ако искаш ти сам да научиш който добър човек си за него за християнин си и дали това което мислиш, че ти си, си харесва на Бога, ще отида, щом си тръгнеш откъм, веднага при жена си и деца ми, а утре и в Буринден при съседите, роднините ми, комесите и т.н., и ще ги помозиш да ти кажат много откровенно какво мислят за тебе, и какво наистина мърморят зад гърба ти, и какво мнение имат за християнството, което ти представляваш. Това е правото, което ти наказва. Ще годейш след няколко дни, за да ги отговорили. Дотогава никойто свемо Принаесе. И само слушайта, а който не са склонни да ти я кажат направи, нека ти пишат писма анонимно, на пишеща маши-

Отец Стефан АНАГНОСТОПУЛОС

Голямата заблуда:

„Аз, отче, съм много добър християнин, смирен и правдив“

на, на компютри, и да ти ги дагат в затворени плкоче, за да я узнаеш. Когато ще си чуи и прочел мненията на близките ти, га стнеш, да иеш на църква и да застанеш пред иконата на Христос, и да Го попиташи: „След това, което ми бе казано и от това, което прочетох, ако умра днес, Христос, ще накаже ли Царството Тво?“

Разбира се, той напусна обиден, ядосан, притеснен и обезлокен. Впряна се обаче след при седмици. Пла на колени и призна високо: „Отче, аз съм грешник, аз съм egoист, казва ми всички, че съм безчувствен, безразличен, каваджий, гребав, несправедлив, клокар, горделивец,

славомолец, амен, сребромобив, неберен, амтеист. И всички без изключение ми казва, че съм лъщмер, лъщмер...! А ако умра днес, нямам и слеза от покаяние, защото изба седмицата на Меските заповеди, а знам, че в недела ти се чете евангелието за Спращания св. И ако умра сега, къде ще отида аз?“

За съжаление, братя мои, повечето от нас ми прилича, кой повече, кой по-малко. Ние вярваме, че сме добри хора и добри християни, но правим голяма грешка. Разбира се, в хора на нашия живот, както той се развива вътре в семейството ни, на работното ни място и в социалната ни среда, всичкият негодина, който обслужват страситие, а не пълт кам пречестване, освещение, обожение и спасение.

Забюва така, както ми познава нашият стъпник в живота, не ми познава който гзуе. А понякага и нашите ге-

ца, колежи, подчинени и началници, както и много гзуе, които и знаят, и видгат криблинито, грешките и порошките ни, и то толкова добре, колкото пък ние сме слези и не зие видгаме. Разбира се, само Бог знае и разбира по-добре от всеки гзуе това, което сме ние в дълбините на нашето същество, защото Той видга сърцата ни.

Вътре в нас Бог ни гледа, а не опъти. И за съжаление, ако запазим тази си налезла, ще чуем това, което Господ е казал: „Отпусете си от мене, аз съм грешник, във вечния огън, проклеми, във вечния огън, негодите и приготвени за гвйова и неговите ангели!“

Така че е нужно ежедневно покаяние и промяна на жи-

твта от нея първо на Бога, а после ще прегоспавя на ближния. Бог ще си отпочине и ще намножи гавовете си вътре в мен. И така, чрез тези гавороб и чрез тези харизми ще се наситя с Хляба Христов, и аз гравбата и всяка гаворобетел. А на ближния ми ще упиша жалостта със словото Божие, истинното слово, което ще произлиза от личния опит на моя и твоия живот. Не само от онова, което четем – то е добро и добро, много добро гравом, когато го споменаваме често на своите си, на нашите деца, на нашите приятели. Защото отбъг материанлия глал и жайжа, които са около нас, и които като наша задължение по един или гзуе

привидем, че сме грешници, че сме ние пред светостията на свещите и през Пресветия и Пребгав свт Бог наш. Трябва да се научим да живеем вечния живот, или по-хорото същия живот, който Христос е живил на земята. Така че нека да се борим и да се трудим всеки ден за осмиване, протестване и обещане. И ако не успяваме, хора сме, ако се погавяме. И ако всеки ден нагавяме, нека да ставаме, да си припомним, че сме грешници, че сме ние пред светостията на свещите и през Пресветия и Пребгав свт Бог наш. Трябва да се научим да живеем така, както Христос е живил, и трябва да се научим да се храним ежедневно с хляба на живота ни, трябва да гавата, с хляба на гравбата, с нас. Нека се подгавяват, но ние нека кажем Божие слово.

А нашта борба, на кипришките и на мирните, е да гзуе отпишани на Христос. Всички моштиви на Божествената литургия, ако го проследите добре, ако се вземете внаметане в тля, ще видим, че цялата им е обещаването на душата, насичането със Са-лия Христов, и това, което ни е в повече да гавяваме на гзуите.

Превод: А. ХРИСТОВА

Имам ли любов, ще ви дам. Нямам ли, не ще ви дам. Имате ли любов, ще я раздавате.

Имаме ли търпение, ще го раздаваме, проявявайки го.

Имаме ли благост и мир, ще ги раздаваме!

Срещ, имате ли благогат Божия, ще я раздавате.

Имаме ли благогат, ще раздаваме.

Нямаме ли, не ще гавяме.

Примамват ни коза една страст, коза гзуа, и така вместо га отгадем смирение и кротост, кактово бог изиска от нас, ние раздаваме жестокост, янав, нерви, противоречия, възражения и развямие мира в нашия дом. И гавраваме това, което ни каза Пресветият Бог: „Почете се от Мене, понеже съм кротък и смирен по сърце, и ще намерите покой на душите си“. Нямаме ли мир в себе си, нямаме покой. Нямаме ли спокойствие, не защото сме бонни, а бонистите разбира се ност безлокоистие, не оставят и тълмота на мира, а са много и разнообразни – но все пак, когато имаме мир в себе си, Божия мир, който преобладава всяка мисъл и всеки ум, който стига небеса, този мир умирава и тълмота, умиротворява и съществува, умиротворява и мислите ни и когато този мир прелее от душа ни слез моштва, този мир преобладава и в дома ни. Този мир преобладава и в обкръжението ни. Този мир преобладава и когато шофариш. „Почете се от Мене, защото съм кротък и смирен по сърце“.

„Гол бях и не ме облякохте – ми съплетно – ме облякохте“. А никой днес не се облича с добротество. Не се облича никак само с чорупи и обувки и грехи, нужи са и те, защото, както сочи статистиката и полицителия ни, егн на голяма част от грийшки народ живее под знака на безнотпия, и по имата своите нужди, но само че заедно с аденето, заедно с хляба и богата, с ополченство, с облеклото и нлп-шестните лекрарства и т.н. ние трябва да им предимно мобоюта на нашите сърца. Ние трябва да им гавем собствено Божие слово мана, колто нас отпраща, га погнерчим от сърцата си, за да им гавем и те га да накарим. Но не ли гавяваме? Това е въпросът Божие слово.

Това, че ставаме мет пети или десет години и си мислим, че сме нещо повече, защото ходим на църква, не значи много. Ние трябва да имаме истинско покаяние и да учим на неа на дво и други хора. А истинско покаяние не видгам ни у себе си, ни у повечето от тези, които днес игват на изобег.

Един път, късно вечерта, се приближах към килията си от кръщаня кол на манастира „Кутлумуш“. Бях уморен и не се чувстввах добре – по това време имам проблеми с кръста. Пред издълбаната ми килията ме чакаше осемдесет и пет годишен старец, който искаше да остане при мен да пренощува. Куфара си той бе оставил някъде в ниското, защото не можеше сам да го долече догоре. Обясни ми, че при мене няма никакво място за спане; нарами на гръб куфара му и го отведох в гостил-

И рече старецът... Старецът ПАИСИЙ

За спасителното търпение

—Как се придобива търпение, геронда? —Основата на търпението е любовта. „Любовта... всичко претърпява“, казва апостолът. За да търпиш другия, е нужно да го обичаш, да го съприживяваш. Ако ти не съприживяваш другия, то той те дразни.

— Геронда, много ми се иска да разкажа за запруденето, което изпитвам, или пък е по-добре да си го пречка?

— Ако няма да говориш за своето затруднение от любов, с мисълта да не поставиш друг в трудно положение, то ще запаниси мира в душата си, ако не говориш за него. Това затруднение ще ти донесе Божие благоговение. По-добре на теб да ти е трудно, отколкото на някого друго чрез теб.

Един път, късно вечерта, се приближах към килията си от кръщаня кол на манастира „Кутлумуш“. Бях уморен и не се чувстввах добре – по това време имам проблеми с кръста. Пред издълбаната ми килията ме чакаше осемдесет и пет годишен старец, който искаше да остане при мен да пренощува. Куфара си той бе оставил някъде в ниското, защото не можеше сам да го долече догоре. Обясни ми, че при мене няма никакво място за спане; нарами на гръб куфара му и го отведох в гостил-

нищата, да която трябва ще се върши още половин час нагоре по пътя; още му дадох и петстотин драхми, за да си има за разходи. Наложи се мъничко да потърши, но после бях спокоен, че на другия ми е добре.

— Когато сестра, а която заедно работи и поскушаваше, се отпаса неприщелено, аз я съжаливах и я върпах. В този случай аз постъпвах на подобие закона на любовта? —А ти откъде знаещ, че причината за нейната неприщелност не си ти самата? Може би тя теб търпи? Ако ти мислиш, че твоето духовно състояние е по-добро от нейното и че ти нея търпиш, тогава е нужно да жалиш сама себе си. Когато у човека има истинска любов и търпение, той оправдава другия и обинвава само себе си. „Божие мой, казва си, за това аз съм виновен, не се занимавай с мен; остави мен, а помози ми на другия!“ – сто това е правилното отношение, което сътъря в себе си голямото смирение, и в този случай човекът щедро приема благодатта Божия.

Ще се моля да станеш духовен млад лъц, като тези тук брुकозни гъвоце, де-то държат на своите плещи църковните свещници – те не се възмущават, не слушат и не говорят, а просто носят на своите плещи тежестта. Амин!

ОБЯВА
От 1 юни отвори врати нов църковен магазин „Св. Иван Рилски“, който предлага голямо разнообразие от църковна утвар, книги и др.
Адрес: София, бул. „Македония“ № 13 (до Гръцката църква).
Телефон за връзка: 0882/706 504;
www.monastira.com

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

КАЛЕНДАРНАТА РЕФОРМА

Архимандрит МЕТОДИЙ (Жерев)

Юлианският календар

Когато е бил въведен юлианският календар, по който св. Православна църква се води от самото си начало, астрономите са знаели само това, че Земята се завърта около Слънцето за 365 денонощия, 5 часа, 48 минути и почти 46 секунди. При появата на християнството астрономическа обсерватория имало само в гр. Александрия. Когато Египет паднал под властта на римляните, римският диктатор Юлий Цезар, след като се осведомил за египетския календар от тогавашния главен египетски астроном Созиген, заповядал в цялата Римска империя да се въведе един задължителен за всички календар, според който годината да има кръгло 365 денонощия. А остатъкът от 5 часа, 48 минути и почти 46 секунди, който за 4 години дава приблизително едно денонощие, да се прибавя всяка четвърта година към месец февруари. Така се получили високосните години. Издадена била заповед и този календар влязъл в сила.

Това е юлианският календар, който Църквата унаследила и по който се е ръководила в своя живот, заедно с останалите учреждения в империята. Това било точно в 46 година преди Рождество Христово. Но този календар не премахва напълно разликата между себе си и астрономическия, защото като е било прието за практически удобство кръглото число от 365 денонощия за всеки три години и 366 за високосните, с това юлианският календар става по-дълъг от действителния (астрономическия) с 11 минути и 15 секунди в годината. Така че за период от 128 години юлианският календар изостава от действителния с едно денонощие.

Календарната реформа на Първия вселенски събор (325 г.)

От времето, когато бил въведен юлианският календар, до времето на Първия вселенски събор в 325 година, този календар бил изостанал от астрономическия с почти 3 денонощия. Това станало известно на събора от доклада на делегацията на Александрийската църква. Последната била по-добре осведомена от останалите църкви по календарните въпроси благодарение на нейните връзки с александрийските астрономи. Затова, Александрийската църква единствена по онова време съставяла всяка година календарни таблици, с които определяла и съобщавала на всички останали църкви кога се пада през дадена година Пасха. Когато отците на събора чули доклада на Александрийската църква и разбрали, че църковният календар е изостанал с 3 денонощия, те изобщо не оспорили това положение, никой от тях не се осемелил да каже, че това няма никакво значение за Църквата, а всички единодушно взели решение: да се изпуснат 3 денонощия от църковния календар, за да се изравни той с астрономическия! Така и станало и това е един прекрасен прецедент и пример за решаването на календарния въпрос, валиден и задължителен за цялата Църква и за всички поместни църкви!

Разбира се, Първият вселенски събор направил това не само заради неподвижните празници. Той имал предвид главно основния църковен празник – Пасха. Въпреки Седмо апостолско правило, което забранява празнуването на Пасха преди пролетното равноденствие и заедно с евреите, този велик празник се празнувал дотогава в отделните поместни църкви на три различни дати: на една дата празнували западните християни, на друга – Александрийската църква, на трета – палестинските и малоазийски християни. Последните празнували Пасха заедно с евреите на 14-и нисан, който ден през седмицата и да се случи! Различията между римската и александрийската пасхалия произлизали от нееднаквото определяне датата на пролетното равноденствие: знаейки закъснението, което е реализирал вече юлианският календар, александрийците взимали това под съображение, за да определят истинската дата на пролетното равноденствие, а римляните не пра-

вели това. Изоставането на юлианския календар с едно денонощие на всеки 128 години означава изоставане с толкова и от действителното пролетно равноденствие.

Първият вселенски събор не само изравнил датата на пролетното равноденствие с действителното астрономическо такова, но и постановил: занапред всички църкви да празнуват Пасха в един и същи ден, както я празнувала Александрийската църква, именно: след пролетното равноденствие, след първото пълнолуние (крайната дата на еврейската пасха), в първия след това неделен ден. Ако първото пълнолуние след пролетното равноденствие се случи в неделен ден – християнската Пасха да бъде в следващия неделен ден. Целта била: понеже християнската Пасха безмерно превъзхожда еврейската, християните в никакъв случай да не празнуват заедно с евреите, защото и самото Възкресение Христово е било „на другия ден, след съботата“ (в събота е била еврейската пасха), т. е. в неделя (Мат. 28:1; Марк. 16:1; Лука. 24:1; Йоан. 19:31; 20:1).

И така, целта на Първия вселенски събор чрез календарната реформа, която той извършил, е била: 1. църковният календар да съответства на Божията, т. е. научната, истина по въпроса, и 2. да се въведе единство в празнуването както на Пасха, така и на всички останали празници за цялата Църква.

Въпреки това решение на този върховен законодателен орган на Църквата, опозицията срещу александрийската пасхалия продължила и след това на много места: както на Изток, където продължили да празнуват заедно с евреите, така и в цялата Западна църква. Да, човек не може лесно да се откаже от това, на което е навикал, даже и когато му се заповядва от висша законодателна инстанция! Римската църква приела окончателно александрийската пасхалия едва в VI век. Първото правило на поместния Антиохийски събор (333 г.), 7. на Лаодикийския (343 г.), 7. на Втория вселенски (381 г.) и 95. на Трулския (692 г.), издадени против празнуващите Пасха заедно с евреите, показват, че нарушители на съборните постановления за Пасха е имало дълго време след Първия вселенски събор и в Православния изток. Мнозина свети отци и предстоятели на поместни църкви са се мъчили да въведат единство, но само времето турило край на тези разногласия. За съжаление, в течение на дълги векове от тогава и до неотдавна нито един църковен събор не се е заемал, по примера на Първия вселенски, да отстрани периодически наблюдаваните се закъснения на църковния календар от астрономическия.

Цариградската конференция от 1923 г. и поправеният юлиански календар

След Първия вселенски събор и след отпадането на християнския Запад от единството на Църквата, за голямо съжаление, нито един от следващите събори на Православната църква не се е занимал с реформирането на календара по примера на Първия вселенски. Разделено на поместни православни църкви, намиращи се в различни страни и при нееднакви политически условия, Православието по този въпрос просто е куцало – времето минавало и църковният календар все повече и повече изоставал от астрономическия.

В Русия през миналото столетие на няколко пъти били готови да приемат григорианския календар, разбира се, без неговата пасхалия. При Руската академия на науките, при Астрономическото дружество и при Св. Синод на Руската църква били образувани комисии по календарния въпрос. Член на една от тези комисии и горещ привърженик на календарната реформа бил и знаменитият химик Менделеев. А професорът от Юревския университет И. Мадлер изготвил проект за още поточен календар, а именно: според юлианския календар на всеки 128 години се падат 32 високосни; но понеже именно на всеки 128 години юлианският календар закъснява от астрономическия с едно денонощие, то мно-

го просто ще бъде, ако тези 32 високосни години се намалят с една високосна! Именно това е така нареченият **поправен юлиански календар**, който ще направи разлика от астрономическия с едно денонощие едва след няколко десетки хиляди години! Ето този календар бил приет на Цариградската всеправославна конференция от 1923 г., като 1 октомври станал 14 октомври. Пасхалията по този календар останала същата, т. е. *александрийската*, до свикването на следваща всеправославна конференция, която да преразгледа и въпроса за реформиране на пасхалията.

Цариградската всеправославна конференция изпратила послание до всички православни църкви да приемат поправения юлиански календар. На тази конференция не присъствали Руската православна църква, поради събитията след Октомврийската революция, и Българската, понеже схизмата още не е вдигната. Още след получаване на това послание руският патриарх Тихон направил опит да въведе в Руската църква поправения юлиански календар, но не срещнал никакво съдействие от страна на вярващите, поради което този негов опит завършил безуспешно. В България пък през 1916 г. от държавната власт беше приет григорианският календар за всички държавни институти, но този календар не беше приет от Българската православна църква, защото никоя православна църква тогава още не беше приела календарната реформа.

Но, за да няма разногласие между гражданския и църковния календар, както Цариградската конференция от 1923 г., така и Московската от 1948, а също и Родоското всеправославно съвещание предоставят на отделните поместни православни църкви правото сами да решават по кой календар да служат. По силата на това Българската православна църква, най-сетне, прави сега тази решителна стъпка в своя живот.

Типиконът. „Марковите глави“

[...] В Църквата никога не е имало един единствен устав, задължителен за всички църкви. В древност всяка църква си е имала свой богослужебен устав, както и всеки манастир. Първ св. Сава Освещени в началото на VI век († 538) събрал в една книга всички наредби за богослужението. Този Типик бил наречен „Типик на Св. Сава“ или още Йерусалимски, понеже той и без това се употребявал в Йерусалимския патриархат. От палестинските манастири той минал в Св. Атонска гора, откъдето първият руски монах, св. Антоний Киевопечорски († 1073), го пренесъл в Русия. Оттогава Руската църква държи този устав.

Но когато св. Сава съставял своя устав, почти половината от богослужебните последования още не били написани. Защото великите песнописци на Православната църква са живели след св. Сава. И ако в ония времена биха гледали на този устав така, както сега някои гледат, никой не би трябвало да посегне на него и той би си останал в оня вид, в който го е създал св. Сава. Но песнописците продължавали да създават и прибавят нови творения, тъй че 300 години по-късно се наложило св. Теодор Студит († 823) да състави друг Типик, попълнен от първия.

И тъй, ако изменението на църковния устав е смъртен грях, тогава такъв е извършил св. Теодор Студит. Но как тогава Църквата го е канонизирала, както е направила това 300 години по-рано със св. Сава? Нещо повече, понеже и двата устава са чисто монашески, пригодени за манастирски живот, те не били подходящи за мирските църкви, затова в последните те винаги се изпълнявали с известни съкращения, които по-късно били систематизирани в един нов устав, наречен „Цариградски“, който от повече от 1000 години насам се изпълнява във

От стр. 6

всички православни църкви, с изключение на Руската и Йерусалимската. Не говори ли това съвсем ясно, че Типикът не е Свещ. Писание и не може да бъде възвездан до степен на неприкосновено „табу“, на идол, както искат да направят от него противниците на календарната реформа?

„Ние служим по Йерусалимския типик и не признаваме Цариградския“, казват някои от тях. Но щом вие смятате, че можете сами да си избирате богослужбения устав, то защо отричате правото на върховната управа на цяла една Църква да прави това? Защото неодобрението на календарния стил на Църквата от вас означава именно това, че вие поставяте себе си над нея? Но историята на църковното богослужение и на църковните празници, както и всички църковни правила относно монашеството и манастирите, предоставят пълното право на епархийския архиепископ, респективно на Св. Синод, да се разпоредят и да дават устава за вътрешния живот – това значи и за богослужението! – на всяка монашеска община. А 4-то правило на Четвъртия вселенски събор забранява на монасите да се занимават с каквито и да било църковни и мирски работи и ги задължава напълно да се подчиняват на епархийския си архиепископ. Затова и монахините (и свещенослужителите!) от Княжевския манастир (в София, б.р.) нямат право да имат друго отношение към календарния въпрос, различно от това на Св. Синод на Българската православна църква, защото с това те нарушават горното правило на Четвъртия вселенски събор, както и монашеските си обети за послушание към църковната власт.

Църковният богослужбен устав винаги е бил спазван в неговия дух, а не в неговата буква. Изразът, стотици пъти повтарян във всички устава: „аще изволят настоятели“ показва, че се служи тъй, както благоизволи първият свещенослужител, т. е. по-кратко или по-дълго. Това именно показва, че се е служило по дух, а не по буква, защото е казано: „буквата убива, а духът животвори“ (2 Кор. 3:6). От гледна точка на буквалното спазване богослужбеният устав винаги е бил нарушаван, но най-много той се нарушава (в този си условен смисъл, б.р.) в Руската православна църква. [...]

Кратка история на празниците

От всички църковни празници най-древни са неделните дни и Пасха, като спомени за великото събитие – Възкресение Христово, станало „в първия ден на седмицата“, според тогавашното броене на седмичните дни (Мат. 28:1; Марк. 16:2; Лука. 24:1; Йоан. 20:1). Те водят началото си още от следващия неделен ден след Възкресението, както казва евангелист Йоан: „След осем дена учениците Му пак бяха въкъщи“ (Йоан. 20:26). След неделните дни и Пасха по древност и значение идва празникът, наричан тогава по гръцки „епифания“, което ще рече „явяване“, сиреч дождането в път на Божия Син. Този празник се празнувал на 6 януари, но не бил нито едното, нито другото в днешния смисъл на двата празника. Какво са служили на този празник, не е възможно да се каже, защото нищо не се е запазило. Запили се е на Запад само названието му „епифания“, както наричат сега там празника Богоявление. И тъй, на 25 декември през първите три века и половина нямало никакъв църковен празник. Затова пък на тази дата се празнувал в цялата Римска империя езическият празник „раждане на непобедимото слънце“ („dies natalis solis invicti“).

Този празник се празнувал много шумно, с пиянски и други нечисти изстъпления, особено на Запад. Когато държавната власт в империята станала християнска и държавните глави трябвало да помислят за подобряване нравите в държавата, тогава за пръв път на Запад възниква идеята този езически празник да се замени с един християнски такъв, чрез което да се унищожи вредното влияние на първия и се насадят полезни нрави чрез

втория. Тогава на Запад, не се знае точно кога, но около 30-40 години след Първия вселенски събор, бил учреден сегашият празник Рождество Христово, като при това било напълно доказано, че датата на Рождество била наистина 25 декември. Империята по онова време вече била разделена на Източна и Западна и в 377 г. източният император Аркадий, подражавайки на брат си, западния император Онорий, издава нареждане празникът Рождество Христово да се въведе в цялата

ните не искали да знаят! Но на деветата година станало просто чудо: напълнил се храмът, в който служел като свещеник св. Йоан Златоуст, напълнили се дворот на храма, напълнили се улици около храма! Тогава св. Йоан казал това свое знаменито слово на Рождество Христово, в което изказвал благодарствени възхвали към Бога, че е смекчил най-после сърцата на тези упорстващи християни! В същото слово светият отец доказал на своите слушатели, че този празник, макар и нов, макар и

Архимандрит Методий (Жерев) е роден на Благовещение 1909 г., в село Ковачевица, Неврокопско, с името Орфан. През 1929 г. завършва неврокопското смесено Педагогическо училище с отлични знания по френски и руски език. Продължава образованието си в Богословския факултет в София, като при всяка възможност е в Рилския манастир. За него се грижи дядо Партений (епископ Левкийски).

Семейството на великодушния софийски генерал Величков го обиква и осиновява. Сприятелива се с братята на матушка Серафима и са заедно сподялоци в „Руската църква“. Архиепископ Серафим (Соболев) е обединяващата фигура за голямото духовно семейство при храма. От следването датира приятелството му с архим. Серафим (Алексиев). Плодотворното и сътрудничество на духовното поле е толкова силно, че те, заедно с дядо Партений, през последващия атеистичен период, биват определяни като „стъбловете на Православието“.

През 1934 г. е постриган в монашеството с името Методий и ръкоположен за йеродякон от Софийския митрополит (посл. Български екзарх) Стефан. На 20 юли 1936 г. в Рилския манастир е ръкоположен за йеродонах от Неврокопския митрополит Борис. От 15

септември с. г. е назначен за учител-ефимерий и библиотекар при Софийската семинария. От 1.1.1938 до 15.1.1945 г. е протосингел на Сливенска епархия в помощ на Сливенски митрополит Евлозий. На 7 януари 1939 г. е удостоен с архимандритска офикция. Многократно посещава Света Гора Атон.

През 1945 година става протосингел на екзарх Стефан. От 1.VIII.1948 г. до 6.II.1950 г. е протосингел на Българското подворие в Москва. Екстрадиран издава в крайна бедност. Спасява го Сливенският митрополит Никодим, като повторно го назначава за свой протосингел. От 1 октомври 1957 г., по настояване на патриарх Алексий I, е въдворен за протосингел на руския храм „Св. Николай“, както остава до 31.XII.1972 г.

На 22.XII.1972 г. е въдворен за игумен на Рилската св. общел. От 1 ноември 1977 г. до юни 1980 г. оглавява Културно-просветния отдел при Св. Синод. До самата си кончина той свещенослужи, списва в църковните издания.

Архимандрит Методий (Жерев) се преставя в Господа на 4 март 1993 г. Опелото му е извършено на Тодоровден, деня на монашеското му пострижение, в неотличната катедрала „Св. Неделя“.

негова държава, както бил „неотдавна“ преди това въведен в западната половина.

Нареждането на император Аркадий срещнало непреодолима опозиция. Ние знаем за всичко това между другото, от словото на св. Йоан Златоуст на Рождество Христово, което той произнесъл в гр. Антиохия в 386 г. Цели 9 години храмовете на този празник били празни, християните не искали да признаят празника, като изтъквали две съображения: 1. този празник идвал от Запад и не бил задължителен за християните от Изток, откъдето исторически е възникнало християнството. Напротив великият проповедник Йоан Златоуст се мъчил да доказва несъстоятелността на тези доводи: христия-

Рождество (1 януари), Сретение – на 40-ия ден (2 февруари), Зачатие на св. Йоан Кръстител – 6 месеца преди Благовещение (Лука. 1:36), т. е. на 23 септември, и Рождество на Кръстителя – 24 юни.

Що се касае до Рождественския пост, той бил установен още по-късно...

Всичко това е извършила Църквата чрез своята законно учредена власт. Но Църквата е една и съща и тогава, и сега; днес тя има същото право и същото задължение, същата власт да реди нещата по примера на миналото, за полза на вярващите и за слава Божия.

Из „За календарната реформа“, Руенски манастир, 2007 г.

ECE

Богородична диня

Това не е само спомени, защото не може досега и други да не продължават да преживяват същото. То иде от детството ми и осветява душата ми цял живот...

Семе от тази диня мама заравяше в три от земните гнезда на бостана ни в Мералъка. И три пъти се прекръстваше. Нивата ни там беше тясна и малко стръмна, обръната към изгрева на слънцето, а редовете на дините и пъпешите се проточваха дълги отдолу нагоре, като леко извита стълба между земята и небето. Трите гнезда мама избираше на високо, към края на стълбата. Ние – децата – през юли вече почвахме да обикаляме бостана. Слънцето и дъждът свършваха своята работа и редовете оживяваха; по пръстта се наливаха и едреха зелени юмручета. Най-буйни бяха ластуните на трите гнезда към края на нивата. Те има-

ха малко завръз, но бързо пълзяха встрани. Техните дини не ставаха нито тумбести, нито дългнести; овалът им вземаше по нещо и от едните, и от другите. Не изпъкваша с вида си и с цвета си. Бяха бледозеленикави, тънкорочи. Нямаха никакви черти или резки, но редките шарки по тях хармонично повтаряха формата на листенцата от ластуните им. Първата от тях откъсвахме за панаира на 28 август. На този ден постароубе Голяма Богородица. До края на месеца прибрахме въкъщи и другите дини от трите гнезда. Те всички бяха големи, гладко изваяни, фини, с меко вдлъбнати чела и с бледожълтеникаво, като гледжосано, кръгло петно там, където е изгорял цветът им. Налети с вълшебен земен и небесен сок, те тежаха по десет килограма, че и повече.

Първата диня бе за обед на панаира на Голяма Богородица. Седях

ме заедно с гостите си – роднини-другоселци и, поставена в гъла на стаята, тя излъчваше леко благоухание, което се долавяше от всички. След като и най-бавният се нахранеше, тате я срязваше с ножа направо на дъсчаната маса. Вдигаше нагоре с лява ръка челото ѝ, по което имаше сякаш гъсти кървави капки, и го държеше така, че всеки да го види. Тогава мама, забрадена с пестра забрадка, отпращаше благ поглед към стената, където беше малката стъклена икона над запаленото кандило, и се прекръстваше. Тате разрязваше внимателно динята на толкова резени, колкото хора бяхме до масата. Всичко вършеше с такава одухотворение, сякаш че свещеностите.

Мълчахме. Не помня динята да се е случвала презряла или мека. Дори да не я изстудявахме, тя винаги прашеше, все биваше свежа и сочна. Все биваше захарно сладка, с избяла роса по резените. Такава роса блещеше и от нейните тъмнокафяви дребни и лъскави семки. И най-вече – всяка от тях и от двете си страни имаше по

едно, като че току-що разкрехнато, сребристо кръстче. Тогава тате с глас на богомолец прошепваше:

– Богородична диня!

Които я вкушава за пръв път, се чудиха. А които я знаеха отпреди, благоговееха. И наставаше онзи знаменателно-божествен миг, когато ни се струваше, че от малката икона на стената тихо благославя нас и масата ни самата света Дева Мария. Христовата Майка ни благославяше за по-човешки живот, какъвто никога не намерихме на земята.

...Всяка година на този ден тате разрязваше първата Богородична диня. Като нея бяха и другите ѝ сестри от трите гнезда на бостана, защото узряваха все по това време. Затова ги наричахме Богородични. И затова и празникът, и панаирът придобиваха своята чудодейна сладост.

Вярвам, че тази – истинската – Богородична диня продължава да вирее навсякъде по българските земи, които са я създали още в праисторически времена.

Христо ЧЕРНЯЕВ

ПАТРИАРШЕСКИ БОГОСЛУЖЕНИЯ

Заупокойна св. Литургия и панихида по повод 70-годишнината от кончината на цар Борис III бе отслужена на 31 август, събота, в съборния манастирски храм на Рилския ставропигиален манастир. За да се помолят заедно за упокоение душата на приснопамятния български цар, в обителта се събраха духовници и миряни, близки на царското семейство и много родолюбиви българи.

Малко преди 9 ч. сутринта, на 31 август, патриарх Неофит бе тържествено посрещнат в храма. Заедно със светейшия патриарх за началото на заупокойната св. Литургия дойдоха и членовете на царското семейство. Светата Литургия, в която взеха участие архиепископите и свещенството, бе оглавена от Негово Високопреосвещенство Пловдивския митр. Николай. По време на заупокойната служба бяха отправени прошения към Бога, по Неговата безмерна милост и човеколюбие да прости волните и неволни прегрешения на приснопамятния цар Борис III – Обединител.

Веднага след края на литургията, при непрекъснат траурен звън на манастирските камбани, в централната част на храма започна последованието на панихидата, оглавена от Негово Светейшество патриарх Неофит. В нея взеха участие и високопреосвещените Пловдивски митрополит Николай, преосвещените епископи: Стобийски Наум, гл. секретар на Св. Синод, Адрианополски Евлогий, игумен на Рилския манастир, Тивернополски Тихон, председател на Църковното настоятелство при храм „Св. Александър Невски“, Знеполски еп. Йоан, викарий на Софийския митрополит, Агатоникийски еп. Борис, игумен на Бачковския манастир, Бранички еп. Григорий, игумен на Троянския манастир; архимандрит Дионисий, началник на отдел „Богослужбен“ при Св. Синод, архимандрит Арсений, духовен надзорник на Пловдивска епархия, архимандрит Атанасий от Църковната община в Атина, архимандрит Варлаам от Рилския манастир, ик. Александър Величков, ик. Вик-

Заупокойни служби по повод 70 години от кончината на цар Борис III

тор Христов, прот. Николай Георгиев, протодякон Александър Нешев, дякон Илиян Александров и йеродякон Нектарий, брат на обителта.

В молитва за починалия цар Борис и неговите починали сродници с надежда за упокоение на душите им и вечен живот застанаха НВ Симеон Сакскобургготски и съпругата му Маргарита, президентът на Р България Росен Плевнелиев, княгиня Мария Луиза, посланикът на Малтийския орден

в Р България Камило Дзуколи и много други – членове на патриотични организации и поклонници.

Като се обърна към присъстващите, патриархът припомни събитията отпреди 70 години, когато Бог приема в небесните Си селения българския цар. Изтъкна връзката, която има цар Борис със светата Православна църква и важни моменти от неговия живот. „С целия си живот цар Борис III доказва, че е предан син на светата ни Църква, рев-

нител на вярата и благочестието, воден от осъзната християнска любов, надежда на Бога, възвишено човеколюбие и всеотдайност към народ и Родина“ – каза светейшият патриарх. Накрая Българският патриарх призова: „Както в деня на неговата кончина, така и сега, седем десетилетия по-късно, събрани пред скромния гроб на царствения покойник, „с едно сърце и една уста“ да отправим молитвен зов към Царя на царете – Бога да прости и помилва българския цар Борис III – Обединителя, и да го упокои в селенията на праведните – там, където няма болка нито печал, нито въздишка, а вечен и блажен живот!“

От името на своето царско семейство НВ Симеон Сакскобургготски изрази благодарност и признателност на президента и всички дошли на тази бележита дата да почетат паметта на приснопамятния цар Борис – „една личност, която наистина е положила душата си и всичките си сили за благо на своя народ“. Той каза, че трябва да

помним историята си, защото народ, който не помни историята си и уроците й, лесно може да загуби посоката в своя път. Изтъкна, че „в днешния ден е нужна много доброта и толерантност“ и призова „всеки да отстъпи по мъничко от своето и да търси диалог“.

Последва поклонение на гроба на българския цар в параклиса, който се намира в южната част на храма, и поднасяне на венци и цветя. По-късно духовенство, сродници на цар Борис III и близки се събраха около поемната трапеза, където разговорите за ролята на приснопамятния владетел в историята на България и отношението на българския народ към неговата личност продължиха.

По време на заупокойните богослужби бе отворена възпоменателна книга за приснопамятния български цар, в която светейшият патриарх Неофит пръв вписа молитвени слова за цар Борис III – Обединителя.

Александра КАРАМИХА ЛЕВА
Снимка:
Неделян НЕШЕВ

„Нека света Богородица пази децата, които се намират в опасности, в болести и в трудности на живота! Да се зарадват всички майчински сърца в благоденствие и честит живот на малките и предани чеда Божии“ – пожела патриарх Неофит на празничната литургия в столичния храм „Рождество Богородично“. И призова Божиято и Богородичното благословение да пребъдва върху всички нас и най-вече в този ден – **8 септември**, в който Православната църква почита раждането на Пресвета Дева Мария, известен в народната традиция като Малката Богородица – върху „чедата на българския народ, които да растат здрави и честити, крепки и благословени в своя невинен детски живот. Да имаме и радостта да ги видим израснали, възмъжали, зрели наследници на Христовия живот тук на земята и на Небесното Царство“.

Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Неофит посети и оглави на първи път в качеството си на кириарх на Софийска епархия празничната св. Литургия по повод храмовия празник на църквата „Рождество Богородично“ в жк „Лагера“.

Заедно с Негово Светейшество в празничното богослужение взеха участие: Техни Преосвещенства Стобийски епископ Наум, главен секретар на Св. Синод, и Знеполски еп. Йоан, викарий на Софийския митрополит, архимандрит Дионисий, началник на отдел „Богослужбен“ към Св. Синод, ставроф. ик. Ангел Ангелов, протосингел на Софийска митрополия, ик. Лука Наплатанов, председател на столичния храм „Успение Богородично“, свещ. Иван Иванов и митрополитският дякон Иван Петков.

В красивия столичен храм се стекоха множест-

Българският патриарх Неофит призова закрилата на Божията Майка над българските деца

во миряни от цяла София, които отправяха своите молитви и прошения към Майката на човешкия род. Непрестанният поток от енориаши, които искаха да ги поръчат със светена вода и помажат за здраве, бе обгрижван от храмовите свещеници. За радост и възхищение на всички бе обно-

веният църковен двор, изпъстрен с цветна растителност.

По време на причастния с празнично слово към изгълъпелите до краен предел храма вярващи се обърна Знеполският еп. Йоан.

„Раждането на нов човек е тайнствено събитие... какво ще донесе но-

вороденият човек на този свят и какво ще му даде животът – това предстои да се види. Неслучайно новородено дете е посрещано с трепет от своите близки и сродници и първият му стон се помни цял живот от родителите... Как ще премине живота си, ще обогати ли общочовешката съкровищница със своите дарования и таланти, или дните му ще бъдат незабелязани и, изпитвайки на земята скръб и печал, той ще си отиде незабелязано и паметта за него ще угасне“ – започна словото си владиката.

„Колкото по-значежителен е човек, толкова по-тържествено се празнува рождението му. Рождеството на св. Богородица е източник на радост и утешение. В лицето на Богоматер Бог дарява на света Майка, която със своята любов покрива толкова много човешки души и приема толкова молитви, и пресушава толкова много сълзи... В деня на Рож-

дество Богородично нека се обърнем към нея – да ни помага да отхвърлим всяка нечистота, да придобием чисти сърца и да се радваме в Бога, Спасителя наш!“ – каза владиката и в допълнение описа накратко историята на тържествуващия храм, от чийто осветяване се навършват 90 години.

В деня Малка Богородица множество малки човечеци пристъпиха към светите Тайни, водени от своите родители. Председателят на храма ставроф. ик. Борис Стоянов поздравя Негово Светейшество, като му пожела в здраве и благополучие да ръководи светата ни Църква.

От своя страна, патриархът благодари за поканата и даде своето първосветителско благословение на онези, които са спомогнали за разширяването и обновлението на този благолепен храм и на всички, които намират опора и утеха в него.

Весела ИГНАТОВА

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА 2014 г. „Църковен вестник“

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: synpressbg@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синаodalно издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.